

میکند ولی در ایران محاکم اقدام لازم بعمل خواهند آورد از این دو اختلاف میتوان نتیجه گرفت که در مورد معافیت از سن مقننین فرانسوی از مقننین ایرانی سخت تر است و این معنی هم در خصوص علت معافیت صادق است و هم نسبت بمقام صلاحیت دار در اعطاء معافیت

علت اینکه مقننین امروز سنی برای ازدواج معین نموده و قبل از آن سن عقد نکاح را ممنوع میدانند کدام است؟ علت این امر دو چیز است: اولاً زن و شوهر جوان دارای اولادان ضعیف المزاج خواهند بود

ثانیاً جوانان اهمیت ازدواج را درست درک نکرده و نخواهند توانست آنطوریکه شایسته است شرایط لازمه را مرتب دارند - نظر اخیر مداخله ولی را در ازدواج ایجاب میکند و این شرط دیگر تشکیل عقد نکاح است که بمدا مذکور خواهد افتاد

دکتر ا. م. امیربان

تعیین و نکاح مردان را قبل از ۱۸ سالگی و نکاح زنان را قبل از ۱۵ سالگی ممنوع داشته است - و قانون آرمایش مصوب ۱۸ خرداد ۱۳۱۶ باستناد همین ماده مجازات متخلفین را معین مینماید

خلاصه اینکه ازدواج قبل از احراز قابلیت صحی (۱۵ سالگی و ۱۸ سالگی جزا و حقوقاً ممنوع است: از نظر اول متخلف مورد تعقیب جزائی واقع و از نظر دوم ازدواج باطل خواهد بود - اصلاح مزبور اهمیت مخصوصی را مائز است و حتی میتوان گفت: مهمترین اصلاحات قانونی در مورد نکاح همان ماده ۱۰۴۱ میباشد که خلاف زیادی با مواد ۱۴۴ و ۱۴۵ قانونی مدنی فرانسه ندارد جز در موارد ذیل:

اولاً در حقوق فرانسه معافیت از سن موقعی داده می شود که علت مهمی آنرا ایجاب نماید مثلاً وقتی که زن حامله باشد ولی در حقوق ایران اگر مصلحتی اقتضا کند معافیت داده خواهد شد

ثانیاً در فرانسه معافیت ها را رئیس جمهور اعطاء

مسئولیت حقوقی

و حادثه اتوموبیل

مرتفع و روبرو واحدی ایجاد گردید مسئله که مورد بحث است شناختن محافظ می باشد که در باره موارد تشخیص آن چندان سهل نیست بعضی گفته اند فقط مال کسی است که استفاده مالی از آن داشته باشد (۱)

ولی این تعریف جامع افراد و مانع اغیار نیست چه بسا دیده می شود که شخص چیزی را استعمال میکند بدون آنکه استفاده مالی از آن داشته باشد و نیز کسانی هستند بدون اینکه شخصاً شیئی را استعمال کنند استفاده مالی از آن دارند

چون دیگر نیز گفته اند که حافظ مال متصرف آن

Demogue (۱)
Traite des obligations

شماره ۱۱۳۱ - ۱۱۲۸

در شماره ۴۹ اشخاصی که در حادثه اتوموبیل می توانند اقامه دعوی نموده خسارات بخواهند بعضی قائلین رسید اینک کسانی را که در صورت وقوع حادثه آنها را می توان طرف دعوی قرارداد و مسئول شناخت موضوع بحث قرار میدهیم.

بموجب ماده ۱۳۸۴ قانون مدنی فرانسه هر کس مسئول خسارات اشیائی است که در حفظ آن می باشد سابقاً محاکم فرانسه در این قسمت اختلاف نظر داشتند که آیا وسایط نقلیه نیز از اشیائی است که مسئولیت خسارات وارده از آن بمهده حافظ می باشد؟

تا در تاریخ ۱۳ فوریه ۱۹۳۰ هیئت عمومی دیوان تمیز محافظین وسایط نقلیه را نیز بموجب ماده ۱۳۸۴ مسئول شناخت و در اثر حکم هیئت عمومی اختلاف نظر

می باشد و این تعریف نیز مانع اغیار نیست زیرا حفظ مال بمعنی حقوقی کلمه یعنی تعهد قانونی برای جلوگیری از اینکه خسارتی از آن بدیگری وارد نشود در صورتی که هر تصرف متضمن این تعهد نمی باشد.

بعضی نیز گفته اند حافظ شبیهی کسی است که حق اداره کردن و بازرسی آنرا بمعنی اعم دارد و بالنتیجه حافظ دارای اختیارات وسیعی است که می تواند آنرا شخصاً یا بوسیله دیگری بموقع اجرا بگذارد.

تعریف اخیر از طرف غالب محاکم و اکثر محققین فرانسه مورد قبول واقع شده

رجوع به حکم دیوان تمیز ۱۵ دسامبر ۱۹۳۰

حکم دادگاه Amiens ۴ ژانویه ۱۰۳۳

حکم دادگاه Nines ۲۴ دسامبر ۱۹۳۲
H. et L. Mazeaud

شماره ۱۱۶۰ Troité

صفحه ۳۸ - ۳۹. cit Bresson op.
Yosserand cours de droit civ.

چاپ دوم جلد دوم شماره ۵۴۴ Posit. franc.

خلاصه حکم دادگاه استیضاف در این موضوع بشرح

دیل است:

« بر حسب مستند از جزء اول از ماده ۱۳۸۴

قانون مدنی حافظ شبیهی کسی است اختیار اداره کردن و محافظت آن با او است و نظر بهمین اصل مالک هر شبیهی باید حافظ آن شناخته شود مادامیکه خلاف آن ثابت نشده است»

نظر بمقدمات فوق حافظ اوتوموبیل مسئول خسارات وارده از آن می باشد و اصل این است که مالک ماشین حافظ آن میباشد پس هرگاه موضوع حفظ اوتوموبیل بین مالک و راننده مورد اختلاف باشد مالک حافظ و مسئول خسارات شناخته می شود مگر اینکه دلیلی برخلاف آن وجود داشته باشد

هرگاه در موقع تصادم مالک حضور داشته باشد بدون گفتگو خود او حافظ و بالنتیجه مسئول خسارت شناخته می شود.

دادگاه Rouen شعبه ۲ در حکم ۱۷ نوامبر ۱۹۳۲

می گوید:

« مالک اوتوموبیل که در محل عقب نشسته و راندن ماشین را بدیگری محول کرده مسئول خسارت ناشی از تصادم می باشد زیرا: مالک نامبرده محافظ بوده و تنها خود او اجازه رانندگی داشته و دقت و مواظبت نخص او برای جلوگیری از وقوع خطر ضروری بوده است »

مالک میتواند اثبات کند که حافظ شبیهی غیر از او کسی دیگر بوده و همچنین میتواند بدون اینکه حافظ را تعیین کند برای نفی سمت حافظ بودن و بالنتیجه برای نفی مسئولیت از خود استدلال نماید

حکم دادگاه Amiens ۴ ژانویه ۱۹۳۲

ممکن است معلم که رانندگی را تعلیم میدهد یا مأمور و مرئوس و امثال آن حافظ اوتوموبیل بمعنی حقوقی کلمه شناخته شود هرگاه راننده ماشین بامر آمر اقدام براندن آن نماید و بالنتیجه تصادم واقع شود آمر طبق ماده ۱۳۸۴ حافظ محسوب و مسئول خسارات است یکی از مطلعین می نویسد:

پاره از محاکم در قبول این نظر تردید داشتند و منشأ تردید این بود که در معنی کلمه حفظ از نقطه نظر مادی و از نقطه نظر حقوقی کلمه فرقی نمی گذاشتند ولی دیوان تمیز در حکم ۲۷ فوریه ۱۹۲۹ رفع این اشکال را نموده و میگوید:

هر چند اوتوموبیل در ید یک نفر مأمور بوده که تصادم واقع گردیده ولی سمت آمر و محافظ بودن شخص آمر بجای خود باقی است و بنا بر این خود او مسئول خسارت میباشد در این زمینه رجوع شود بحکم دادگاه، تیلوز ۶ مارس ۱۹۳۰

و حکم دیوان تمیز (شعبه حقوقی) ۲۳ ژویه ۱۹۳۰ هر کس بقصد استفاده مستقیم خود وسایط نقلیه داشته باشد محافظ آن محسوب است و در غیر این صورت محافظ بمعنی حقوقی کلمه بشمار نمیرود مگر اینکه بین او و کسیکه استفاده مستقیم از ماشین دارد برخلاف آن قراردادی وجود داشته باشد

راننده اتفاقی و مسئولیت

هرگاه ماشین برای مقصود معین و مشخصی براننده تسلیم شده باشد راننده محافظ حقوقی ماشین محسوب و بالنتیجه مسئول خسارات

هرگاه اوتوموبیل مال شاگرد باشد و تصادم در اثر عیبی باشد که در آن وجود داشته خود شاگرد مسئول تصادم نیز می باشد

حکم دیوان تمیز شعبه جزائی ۹ ژانویه ۱۹۳۰
حکم دادگاه Montpellier ۱۷ نوامبر ۱۹۲۷ حکم دادگاه
Caen ۳۱ اکتبر ۱۹۲۸

گاراژ دار و تعمیر کننده

گاراژدار و تعمیر کننده ماشین اصولاً محافظ ماشین که بایشان تسلیم شده می باشند و بنا بر این هرگاه در زمانی که ماشین در تصرف ایشان است تصادم واقع گردد مسئول خسارت میباشند و همچنین فروشنده ماشین محافظ حقوقی و مسئول خسارت متضرر می باشد هرگاه در موقع امتحان از حرکت آن صدمه بکسی وارد گردد

حکم دیوان تمیز شعبه عراض ۲۸ آوریل ۱۹۳۱
حکم دادگاه حقوق پاریس ۳۰ اکتوبر ۱۹۳۴ دادگاه
سن در حکم ۷ فو. به ۱۹۳۴ راجع بیک مورد خاص میگوید
« نظر باینکه اوتوموبیل که از طرف مالک به گاراژ دار تسلیم شده بوده بموجب درخواست مالک موقتاً بشخص دیگر داده شده و در موقعی که در بد ناک بوده تصادم واقع گردیده و در اینصورت صاحب ماشین با امر به تسلیم موقت آن بغير مجدداً حفاظت حقوقی را بعداً خود گرفته لذا خسارت را خود مالک باید جبران نماید و گاراژ دار مسئولیتی ندارد.»
تا تمام مهدی وحدت

می باشد و در غیر این صورت مالک خود مسئول است در همین زمینه دادگاه حقوق سن در حکم ۱۷ نوامبر می گوید:

مالک اوتوموبیل که رانندگی آنرا بغير محول مینماید بانبودن قرار داد استخدام نیز امر اتفاقی محسوب خواهد گردید

هرگاه کسی بر خلاف رضای مالک اوتوموبیل او را حرکت دهد و بالنتیجه از حرکت صدمه بدیگری وارد شود مسئله محل خلاف است که راننده مسئول خسارت می باشد یا مالک؟ راجع باین قسمت رجوع شود به

Les vols de voitures Perraud Charmontier-۱

Lalu la res. siv. - ۲

چاپ دوم شماره ۱۳۲۱

Fasc. jurisp. auto - ۳

صفحه اول و مابعد ۱۹۳۸

هر متصرف اوتوموبیل هرگاه با مأموریت حفظ حق اداره آنرا نیز از طرف مالک داشته باشد محافظ حقوقی ماشین محسوب و بالنتیجه مسئولیت خسارات تصادم نیز بعهده او است ولی هرگاه مالک فقط حفظ عین ماشین را بوی تفویض نماید و حق اداره کردن آنرا بخود تخصیص دهد شخصاً محافظ حقوقی و مسئولیت خسارت می باشد

آموزگار رانندگی و مسئولیت او

استاد مسئول عمل شاگرد خود می باشد اگر چه اوتوموبیل مال شخص شاگرد باشد ولی شاگرد نیز مسئول تخلفات خود از دستور و ارامر استاد می باشد.